

Skoler ville blive endnu mere værdiløse, end de ere i Forvejen. Det vil i hvert Tilfælde være en meget betydelig Indskrænkning ved disse Skoler. De hedde jo ikke Husmandsskoler, men de ere ganske sikkert alligevel beregnede paa særlig at skulle hente deres Elever fra Husmændenes og Landarbejdernes Samfundslag, og jeg tror ikke, vi skulle gøre Vanskelighederne større end nødvendigt, naar vi ville give Mennesker Adgang til at faa en Uddannelse som den, der her gives. Og naar et Menneske skulde have Undervisning, lad os sige i Biavl, i Fjerkræavl, i forskellige Grene af Havebruget, kan jeg ikke forstaa, at det skal være nødvendigt, at han først løber omkring fra den ene til den anden for at skaffe sig Attester for Modenhed og aandelig Udvikling. Det forekommer mig, at naar han selv har en alvorlig Villie til at søge at erhverve sig Kundskab, er han ogsaa moden til at kunne nyde og have godt Udbytte af denne Undervisning. Jeg vil derfor meget ønske, at disse indskrænkende Bestemmelser ikke blive indsatte i Lovforslaget, men haaber, at Tingets Flertal vil følge Forslaget, som det er forelagt fra Ministeriets Side. Jeg tror, at det kan blive vanskeligt nok i Forvejen for Husmændenes og Landarbejdernes Børn at komme paa disse to Skoler. Lad os ikke gøre Vanskelighederne større, end de allerede ere efter Forholdenes Natur.

Der er af et Mindretal, bestaaende af det ærede Medlem for Lyngby (Wilmann) og mig, stillet et Ændringsforslag vedrørende den Bevilling, der skal gives til trængende Elever, der ville besøge Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Hittil har der til dette Øjemed været bevilget 180,000 Kr., nu foreslaas det forhøjet med 70,000 Kr., altsaa til 250,000 Kr. aarlig. Vi have fra vor Side ikke det mindste imod at gaa med til denne Forhøjelse, fordi vi altid med Glæde stemme for Bevillinger, der ydes for at udbrede almindelig Oplysning i den Del af Befolkningen, hvis Børn alene have været henviste til at søge deres Uddannelse igennem Folkehøjskoler, men vi kunne ønske, at Fordelingen af disse Penge kunde ske efter andre Principper, end det hidtil er sket. Jeg har den Overbevisning, at man ikke i tilstrækkelig Grad har søgt at hjælpe de virkelig fattige Karle og Piger til at faa et Ophold paa disse Skoler, idet man har søgt at udstrække den Understøttelse, der er givet, til saa mange som mulig, og det har haft til Følge, at Understøttelserne til de en-

kelte ere blevne saa meget mindre. Jeg kunde ønske, at man i den Henseende gik over til det Princip, at man for at hjælpe de virkelig trængende, de virkelig fattige Karle og Piger, gjorde Portionerne saa store, at der for de enkelte virkelig kunde blive hele Fripladser. Derfor have vi foreslaaet, at de 70,000 Kr., hvormed Bevillingen forhøjes, skulde anvendes i dette Øjemed. Det vilde betyde, at 5—600 Kr. kunde faa hele Fripladser paa en Folkehøjskole. Det vilde for en Karl betyde en Understøttelse af 150 Kr. og for en Pige 90 Kr. til et Højskoleophold. Jeg tror, at jeg ser rigtigt i den Sag, og det er mig en Tilfredsstillelse at kunne sige, at i Grunden har hele Udvalget den samme Opfattelse af dette Spørgsmaal. Jeg skal saaledes her tillade mig at oplæse en Sætning af Udvalgets Betænkning. Hele Udvalget er fuldt enigt om at udtale, at „ikke faa af dem, hvem Statsunderstøttelse er tilstaaet, have maattet give Afkald herpaa, fordi den var ganske utilstrækkelig“; det er jo netop det, som vi to Medlemmer ønske at udtrykke ved vort Ændringsforslag. Hele Udvalget er enigt om at udtale, at mange, hvem Statsunderstøttelse til et Højskoleophold var tilstaaet, have bagefter maattet sige: Nej, det kan ikke nytte, at vi faa disse Penge, thi de ere utilstrækkelige. Med andre Ord: Understøttelserne ere uddelte paa en saadan Maade, at de fattigste ere blevne udelukkede. Det ønskede jeg, at vi skulde komme bort fra, og jeg mener derfor, at det vil være rigtigt at benytte Lejligheden nu, da Statstilskuddet sættes op med 70,000 Kr. Dette Beløb bør anvendes paa en saadan Maade, at det kommer de virkelig fattige Karle og Piger til gode.

Jeg skal til Slutning gøre et Par Bemærkninger om den Stilling, Flertallet i Udvalget har indtaget over for Mindretallet i denne Sag. Der blev i Udvalgets Møde den 18de Marts fra Mindretallets Side stillet Opfordring om, at der skulde sendes nogle Spørgsmaal til Ministeriet. Det forekom os nemlig, at dette Lovforslag paa flere Punkter er utilstrækkelig oplyst, at der er Ting, som man kunde ønske at faa Rede paa, men som de Anmærkninger, der ledsage Lovforslaget, ikke tilstrækkelig oplyse. Vi tillod os derfor at foreslaa, at der skulde sendes tre Spørgsmaal til Ministeriet. Det ene Spørgsmaal gik ud paa at faa oplyst, hvor stort samtlige Skolers Elevantal var, og endvidere, hvor stort de enkelte Skolers Elevantal